

Közösen formálódik a jövő

A KGST decemberben Budapesten lezajlott ülészaka és a végrehajtó bizottság utána tartott ülése egyaránt határozatot hozott az 1970–1975-évi népgazdaságfejlesztési tervek koordinációjáról. Talán meglepő, hogy még 1967-et írunk, s a szocialista országok gazdasági együttműködésének szervei már a hetvenes évek terveivel foglalkoznak. Valójában azonban ezzel is úgy vagyunk, mint amikor valaki házépítést, vagy autót vásárlást tervez; az ilyen ember is már évekkal előbb felkészül arra, hogyan ossza be a pénzt. A tanácskozásokon kiderült, hogy a KGST-országok valójában nemcsak a következő öt éves tervvel, hanem a 15–20 évre szóló távlati tervek készítésével is foglalkoznak már.

A népgazdasági tervek egyeztetése a KGST-ben nem új dolog, hosszú évek óta folyik. Van is erre külön szerve, a Tervbüro, amelynek keretében a tagállamok tervhivatalainak vezetői időről-időre találkoznak és koordinálják a terveket. Ugyanezt teszik az országok kétoldalúan, sőt az egyes gazdasági minisztériumok is a maguk területén. A mostani ülés döntésébe azonban új elem került: a tervek egyeztetését már az előkészítő szakaszban megkezdik. Eddig ugyanis gyakorlatilag a kész, szinte teljesen kidolgozott terveket vitatták meg az országok egymás között. Természetes, hogy ilyen körülmények között nehéz volt lényegesebb módosításokat végrehajtani. Mivel minden ország nagyjában kiegyensúlyozott tervet készített, s ha valahol változtatni akart, akkor gyakran az egész terv egyensúlya bomlott meg. Ezért a tervek egyeztetésének nem lehetett más célja, mint közölni egymással: milyen árukból, mennyit képes szállítani az adott ország és mire van szüksége. Ez pedig nem sokkal több, mint a külkereskedelmi lehetőségek kölcsönös feltárása.

A tervek egyeztetése többet jelent. Azt, hogy a célkitűzéseket hangolják össze, s az országok ne fejlesszenek párhuzamosan azonos iparágakat, ne termeljenek olyan cikkeket, amelyekben minden ország szükséglete bőségesen biztosított. Ehhez viszont a terv-elképzeléseket is egyeztetni kell; ezek már most kialakulóban vannak, ezért szükséges már ma koordinálni őket.

Ez az új a most született döntésben, amelynek megszületését több tényező sürgette. Az egyik a gazdaságirányítási rendszer változása több országban, a sokat emlegetett új mechanizmus, a másik a tervek összehasonlíthatóvá tétele. Ami az új mechanizmust illeti, azt már bevezették az NDK-ban és Csehszlovákiában, újévtől pedig hazánkban is hatályba lép. A többi KGST-államban szintén elkezdődött bizonyos változások előkészítése, illetve életbe léptetése. Ezekben az a közös alap gondolat, hogy gazdaságosabbá kell tenni a termelést és, hogy a vállalatokat, azok dolgozóit érdekeltébbé kell tenni.

Mindkettő elkerülhetetlenül kihat a nemzetközi együttműködésre. Nyilvánvaló, hogy a gazdaságosság elve megköveteli majd, hogy olyan együttműködést építsenek ki más országokkal, ami kölcsönösen hasznos. A vállalati gazdálkodás önállósága pedig az érdekeltiséget leszámítva az eddigi népgazdaságról a jobban érzékelhető vállalati érdekre. S itt várhatóan bizonyos összeütközésre is sor kerülhet. De a központi gazdaságirányító szerveknek, — elsősorban a tervhivataloknak — nem szabad megengedniük, hogy az összeütközés krónikussá váljék. Eleve úgy kell a terveket készíteni, a gazdasági szabályozókat megállapítani, hogy a vállalati érdekek csak a népgazdasági érdekekkel együtt érvényesülhessenek. Az új módszerrel már a tervkészítés folyamatában kiderülhet, — ismervé más országok elképzeléseit is —, hogy milyen beruházások válnak feleslegessé, illetve milyen árukat lehet majd biztonságosan eladni a partner országokban. Mindennek eredményeként arányosan és jobb hatásokkal fejlődhet a KGST-országok gazdasági élete.

A KGST vezetőszervelei úgy döntöttek, hogy a tervhivatalok illetékes vezetői 1968-ban megbeszélést tartanak módszertani és egyéb kérdésekről. A cél az, hogy kialakítsák nemcsak a közös módszereket, hanem már most tájékoztassák egymást a gazdasági elképzelésekről.

A jövőben tehát a korábbinál megalapozottabb és a KGST minden tagállamának érdekeit jobban szolgáló terv egyeztetésekre kerül sor. Az országok sajátos céljai jobban illeszkednek a KGST közös céljai keretébe; minden ország számára gazdaságosabbá válik az együttműködés, vagy legalábbis megteremtődnek ennek a feltételei. Ez pedig valamennyi állam érdekét szolgálja és pozitív hatással jár a lakosság életkörülményeire is.

Gyulai István

VILÁG PROLETÁRJAI. EGYESÜLJETEK!

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART LAPJA

57. évfolyam, 305. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1967. december 28.

Szépül, fejlődik Szeged

Idén mire költötték a pénzt a kerületi tanácsok?

Múltkoriban Mihályteleken járva hallottuk, hogy a főutca járdáját még csak ezután fogják megépíteni. Tudjuk, nem alaptalan a méltatlankodás, sokáig kellett rá várni. De azért úgy, szép sorjában sok minden rendbejön! Erre bizonyították, ha lajstromba vesszük, hogy csak az idén mivel gazdagodott Szeged három kerülete.

Új utcák, utak, parkok

A külső városrészek lakói olykor irigykednek a belvárosiakra, mivel az I. kerületben valóban többet fordítanak a városkép szépítésére, mint a másik kettőben. Talán nem mindig gondolnak arra, hogy a nagykörúton belül nagyobb a laksűrűség, zsúfoltabb az utcák forgalma, s a város lakói, vendégei is többnyire itt sétálnak, itt vásárolnak.

Az I. kerületben 45 ezer négyzetméter díszteret, 28 ezer négyzetméter játszótér és 77 ezer négyzetméter külterjesen gondozott parkot kezel a tanács. Sok ez, költséges is, s mégis lehetne több. Idén a már régen esedékes Lechner teret hozták rendbe, s év végére a Dugonics térnek és környékének felújítása is elkészül. Új úttest épült a Tolbuhin sugárút, a Somogyi utca és az Odesszai körút egy részén. Aki tudja, hogy milyenek voltak ezek az utcák, azelőtt, annak nem kell megmagyarázni, miért volt szükség az aszfaltozásra.

A II. kerület lakói sem panaszkodhatnak: elkészült a Hétvezér utca, a Damjanich utca és a Szatymazi utca átépítése, ez az útvonal tere-lőként bonyolítja majd le a rókuszi TÚZEP-telep forgalmát. A három kerületben annyi járda készült 1967-ben, hogy felsorolásukra kevés lenne a hely.

Amiben a belváros elmaradt

A telekkönyvek bejegyzéseinek is frissebben tartják számon a város lakói, hogy mi hol épült Szegeden. Különösképpen kedvező, hogy idén mennyi társasházba költözhettek be az építettek. Az Odesszai körúton 86, a Petőfi Sándor sugárút és a Bécsi körút sarkán 82, a Borkos utcai tömbbelsőben kettő, 45 lakás épült magán-erőből, de ezek közművesítésére, úthálózatára csaknem két és fél millió forint

tot költött az I. kerületi tanács.

A belvárosban ezentűl egyre kevesebb új ház épül: öt éves tervünk lakásépítkezési programja a II. kerületben levő Tarjántelepen teremt 2600 családi otthont. Az építkezés idején teljes erővel megkezdődött, s jövőre már át is adják az első épületeket. A III. kerületben a későbbiekben kerül csak sor nagyobb arányú lakásépítésre — a területet már kijelölték részére —, de azért most is építkeznek: a napokban adták át a lakóknak a Tolbuhin sugárúton 201 szövetkezeti lakást.

Valamiben a belváros vitathatatlanul elmaradt a többi kerülettől: míg a külső részekben mindenütt új iskolákban tanulhatnak a gyerekek, a város közepén elavultak, elhasználták az iskolaépületek. Ezért kellett hozzájárítani a Juhász Gyula általános iskola felújításához, s tervbe venni, hogy a Mező Imre iskolát jövőre 16 tanteremmel bővítsék.

Gáz, víz

A közmű a város érhálózata: gáz, víz, csatorna mindenhová kell. Az I. kerületben a Dohány, a Tűzok, a Thököly és a Hargitai utcában hosszabbították meg a vízvezetési csöveket, de az idén ilyen szempontból a III. kerület kapott legtöbbet: a Csonka utca, a Szabadság tér, és a Tompa utca vonalától délre eső részt rákapcsolták a gerincvezetékre, s ezzel egy régi problémát oldottak meg. Dél-Alsóváros 300 családja kapott magasnyomású vizet.

Tudjuk azt is, hogy 1967-ben kezdődött meg Szegeden a háztartások átkapcsolása földgázra. Egyelőre Újszeged és a Bécsi körút egy része főz és fűt vele, jövőre és a következő években tovább

folytatják a szerelést: 1970-ben mindenütt földgázt használunk Szegeden.

Jobb az orvosi ellátás

A kerületi tanácsok költségvetésének kiadási rovatában tekintélyes összegeket találhatunk a köztisztaság, a világítás, az egészségügyi ellátás és a szociálpolitikai tevékenység címszavak alatt is. Mindegyikről külön cikket lehetne írni. Az egészségügyi ellátás adatai mellett azonban semmi esetre sem mehetünk el szó nélkül.

Az I. kerületben például 2,5 millió forintot fordítottak 1967-ben a körzeti orvosi rendelők fenntartására, az üzemi orvosi feladatok ellátására és más egészségügyi feladatok elvégzésére. Új körzeti orvosi állást is szereztek. Mivel a meglévő négy rendelő zsúfolt, úgy határoztak, hogy jövőre új rendelőt nyitnak a Korondi utcában, Dél-Újszeged lakosságának orvosi ellátására. A II. kerületben idén megoldották a fogászati ellátást azzal, hogy a Feltámadás utcai, a József Attila sugárúti és petőfitelepi rendelőkben, valamint több üzemen is szakorvosokat állítottak munkába. A III. kerületben több helyen gyermekgyógyászati szakrendelést vezettek be.

Sok mindent észrevesz az ember jártában-keltében, de ilyenkor, amikor — ha csak vázlatosan is — együtt látja mindazt, amit egyetlen év hozott, meglepődik. Szó se róla, nincs még mindenütt aszfaltjárda, jó úttest, ragyogó közvilágítás, de annyi biztos, hogy Szeged három kerülete 1967-ben is úgy igyekezett jól gazdálkodni, arra költeni a pénzt, ami a város lakóinak jólétét szolgálja.

F. K.

Heves harcok Vietnamban

Vietnamban a hírgyűnkéségi jelentések szerint ismét heves harcok folynak.

Az amerikaiak már az általuk meghirdetett egynapos tűzszünet alatt is több összecsapást provokáltak. Mint Hanoi-ban közölték — bombatámadásokat hajtottak végre a VDK ellen. Az egynapos tűzszünet után az amerikai légierő hevesen támadta az észak-vietnami úthálózatot.

Dél-Vietnamban bár az amerikaiak csak egy napos tűzszünetet tartottak, a partizanok által meghirdetett háromnapos fegyverszünet idején tulajdonképpen nagyobb arányú harci akcióra nem került sor, viszont kedden, a tűzszünet lejártakor heves harc bontakozott ki a demilitarizált övezet közelében, a tengerparton.

Ütközet Jemenben

Szanaában hivatalosan bejelentették, hogy a december 18-án lemondott El-Aini miniszterelnököt kinevezték a jemeni ENSZ-delegáció vezetőjévé.

A szanaai rádió arról számolt be, hogy a köztársasági csapatok kedden a főváros közelében megütköztek a külföldi zsoldosokkal és a királypárti erőkkel, és megfutamították őket. A rádió veszteségekről nem adott ki jelentést.

Fogadás a moszkvai magyar nagykövetségen

Strahl Sándor ezredes, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövetségének katonai attaséja szerdán a nagykövetségben filmvetítéssel egybekötött fogadást adott.

A meghívottak: tetszéssel fogadták a magyar internationalistákat, a magyar szovjet, lengyel és csehszlovák csapategységek közös hadgyakorlatát, valamint a hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából tartott katonai díszszemlét bemutató rövidfilmeket. (MTI)

A görög junta amnesztiája csak blöff volt

Theodorakiszt börtönszigetre szállították

A nemzetközi sajtó élesen bírálja és „blöff”-nek nevezi a legutóbbi görög „amnesztiát”. Mint ismeretes, a junta kormány december 23-án politikai amnesztiát jelentett be, később azonban kitűnt, hogy a közkegyelemben a politikai foglyoknak egészen szűk körére vonatkozik. Nem

érinti a politikai deportáltak zömét, akiknek a száma közel háromezer. Különösen keserű csalódást okozott a Theodorakis zenész-szobrász bocsátásáról szóló állásfoglalás. Mint az AFP jelenti, Mikisz Theodorakis kedd óta valóban nincsen már athéni börtönben, de csak azért, mert hajóra vitték, amely vagy Lérosz vagy Jászó szigetére szállítja, ahol a legemebertelenebb körülmények között tartják a foglyokat.

A UPI értesülése szerint 86 személyt bocsátottak szabadon. Ezek között vannak Papandreu és Kanelopoulos

volt miniszterelnökök, akiknek a háziőrizetét függesztették fel továbbá Andreasz Papandreu, akinek a perében azonban még nem döntöttek, továbbá 35 „nemkommunista” politikus és újságíró, az Aszpida-per 15 elítélt tisztje és még húsz nyugállományú tiszt és polgári személy, akik az Aszpida-perben szerepeltek.

Kedden este visszaérkezett Athénba Leonidasz Papagosz, a király udvari marsallja, aki Konstantint menekülésekor Rómába kísérte. Megfigyelők szerint Papagosz a király visszatérésének útját „egyengeti”.

Makariosz—Kücsük találkozó készül?

Elégedettség Cipruson

Fazil Kücsük, a ciprusi török közösség alelnöke, kedvezően nyilatkozott a Biztonsági Tanács Ciprusra vonatkozó határozatairól. Elégedett volt, hogy a BT gyakorlati intézkedéscikk kiadása a török kisebbség biztonságát elősegíteni. Mint mondta, az utóbbi négy év során a ciprusi törökök nem

igen élvezhettek biztonságos életkörülményekkel.

Az AFP értesülése szerint Makariosz ciprusi elnök is konstruktívnak minősítette a BT-határozatot. Nicosiában úgy tudják, hogy megnyílt a lehetőség a két fél között közvetlen tárgyalásra. Ez lenne Makariosz és Kücsük első találkozása a válság óta.

Idégen-fergalom télen

Szegeden megszűnt az idegenforgalom idényjellege. A várost télen is sokan keresik fel mind belföldről, mind külföldről. Az E-5-ös nemzetközi úton, amely Budapestet és Belgrádot is összeköti, most is élénk a forgalom. A szeged-röszkei határátkelőhelyen nonstop szolgálat van: sok külföldi érkezik, aki órákat, vagy napokat tölt Szegeden. Az ünnepek alatt is sok külföldi rendszámú gépkocsi sorakozott a Klauzál téren.

Somogyi Károlyné felvétele